

Toto rozhodnutí nabylo právní moci

dne: 18. 4. 2019

Správa Národního parku České Švýcarsko

dne: 20. 4. 2019 podpis: [redacted]

SPRAVA NÁRODNÍHO PARKU
ČESKÉ ŠVÝCARSKO

ČZU v Praze
Katedra ekologie, Fakulta životního
prostředí,
Kamýcká 129, 165 21 Praha - Suchdol

obce a města dle rozdělovníku

Váš dopis značky / ze dne	SNPCS 02205/2019	25.3.2019	[redacted]
č. j. / spisová značka		datum	vyřizuje / telefon / e-mail
			e-mail: [redacted]

Správa Národního parku České Švýcarsko (dále jen Správa NP či NPČŠ), jako orgán ochrany přírody podle ustanovení § 75 odst. 1 písm. f) a příslušná dle § 78 odst. 3 písm. h) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění (dále jen „zákon“) obdržela dne 7.3.2018 žádost Katedry ekologie, Fakulty životního prostředí, České zemědělské univerzity v Praze, Kamýcká 129, 165 21 Praha 6 – Suchdol, IČ 60460709, zastoupené [redacted] hlavním řešitelem projektu OWAD SN-CZ Interreg a zároveň vedoucím projektu pokusu na základě plné moci ze dne 14.2.2018, na Správu NP došlo dne 19.6.2018, evidováno pod č.j. SNPCS 03615/2018 (dále jen „žadatel“), o povolení výjímky:

1. ze zákazu uvedeného v § 50 odst. 2 zákona, škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, konkrétně jedinců vlka obecného (*Canis lupus*) v území Národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce, konkrétně je chytat, rušit a zraňovat;
2. ze zákazu § 16 odst. 2 písm. l) zákona, vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly (...) mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody na území národního parku;
3. ze zákazu § 17 odst. 2 zákona, v klidových územích národního parku pohybovat se mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody;
4. ze zákazu uvedeného v § 26 odst. 1 písm. c) zákona, tj. vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly (...) mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody na území chráněné krajinné oblasti.

O povolení výše uvedených výjimek bylo zažádáno z důvodu spolupráce na projektu Sasko-Českého programu Interreg, č. 100322836: Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné přeshraniční krajině (OWAD) jehož je Katedra ekologie Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze hlavním řešitelem.

Žádost byla zaevidována pod č.j. SNPCS 01414/2018. Po provedeném správním řízení Správa NP tímto podle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen „správní řád“), vydává toto

1/12

ROZHODNUTÍ.

1. Podle ustanovení § 56 odst. 1 a odst. 2 písm. a) a d) zákona se žadateli

povoluje výjimka

ze základních podmínek ochrany zvláště chráněných druhů živočichů, tj. z ustanovení § 50 odst. 2 zákona, konkrétně škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněného živočicha vlka obecného (*Canis lupus*), zejména ho chytat, rušit a zraňovat.

Výjimka se povoluje za účelem odchyty vlka z důvodu nasazení telemetrického sledovacího zařízení (GPS obojek) v souvislosti s řešením Sasko-Českého programu Interreg č. 100322836.

2. Podle ustanovení § 43 odst. 1 zákona se žadateli

povoluje výjimka

ze zákazu uvedeného v § 16 odst. 2 písm. l) zákona, tj. vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly (...) mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody na území Národního parku České Švýcarsko,

ze zákazu uvedeného v § 17 odst. 2 zákona, tj. v klidových územích národního parku se pohybovat mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody,

ze zákazu uvedeného v § 26 odst. 1 písm. c) zákona, tj. vjíždět a setrvávat s motorovými vozidly (...) mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody na území Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce.

Výjimka se povoluje za účelem realizace výše uvedeného projektu, konkrétně doprava a instalace odchytných zařízení a manipulace s odchycenými jedinci.

Výjimka ze zákazů se uděluje za těchto podmínek:

1. Odchyt jedinců vlka obecného bude prováděn v měsících 1.1. až 31.5. daného roku a nebude prováděn v blízkosti mateřských doupat.

2. K odchytu vlků budou použity pouze schválené typy pastí podle EHSV EU (humánní standardy odchyty živočišných druhů) a AIHTS (dohoda EU, Kanady a USA na schvalování humánních způsobů odchytů živočichů), a to Bélisle pasti, konkrétně typu Bélisle Footsnare 8.

3. Nad oběma způsoby odchyty bude zajištěn technicky zdvojený permanentní dohled a to pomocí fotopastí s MMS službou a zároveň napojení pastí na vzdálený alarm. Pastí budou umístovány pouze do míst s kvalitním přenosovým signálem.

4. Bezprostředně po odchytu jedince vlka přijede na místo tým specialistů včetně veterinárního lékaře a to nejpozději do doby 60 minut, pokud nenastane zásah tzv. vyšší moci (viz odůvodnění).

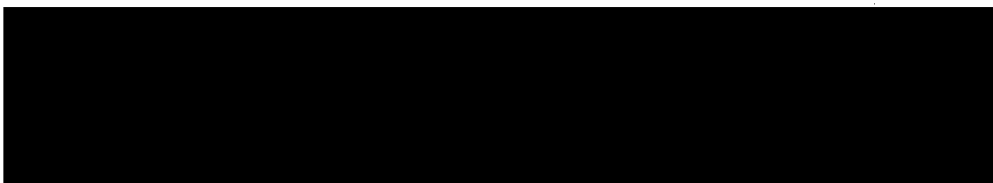
5. S odchycenými jedinci budou provedeny pouze následující činnosti: celková anestezie jedince veterinárním pracovníkem, měření a vážení jedince, odběr periferní krve z končetiny, aplikace podkožního čipu a zavěšení telemetrického obojku.

6. Ihned po umístění telemetrického zařízení (v celkové anestezii) a nezbytné rekonvalescenci bude jedinec vypuštěn zpět do volné přírody. Odchycení vlci budou drženi v zajetí pouze na dobu nezbytně nutnou.

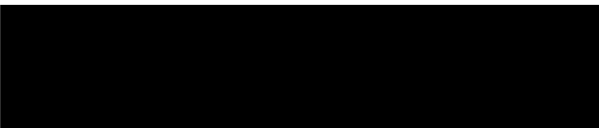
7. Bude odchyceno max. 10 kusů vlka za celou dobu projektu a to v rámci celého projektového území, tj. souhrnně ve správních územích Správy NP České Švýcarsko (NPČŠ a CHKO Labské pískovce), AOPK – Správy CHKO Lužické hory a Krajského úřadu Ústeckého kraje.

8. V případě náhodného odchycení jiného druhu živočicha bude provedeno jeho okamžité vyproštění a vypuštění na místě zpět do volné přírody. Rovněž tato informace o záchytu jiného druhu živočicha bude uvedena v závěrečné zprávě.

9. Činnost na základě této výjimky budou zajišťovat a provádět tyto osoby, které žadatel prokazatelně seznámí s podmínkami tohoto rozhodnutí

Veterinární lékaři:

10. Místa zamýšlené instalace odchyťových zařízení budou předem konzultována a odsouhlasena Správou NP, Oddělením ochrany přírody. Pasti nesmí být instalovány ve vzdálenosti do 500 m od zjištěné reprodukční nory.

11. Správě NP budou předány přesné GPS souřadnice umístění odchyťových zařízení ihned po jejich instalaci.

12. V případě úspěšného odchyty vlka bude Správa NP bezprostředně o této skutečnosti informována a rovněž obdrží informace o průběhu odchyty (Oddělení ochrany přírody), a to i v případě, že bude vlk odchycen v jiných zájmových územích v rámci celého projektového území.

13. Činnosti nebudou prováděny na území maloplošných zvláště chráněných území.

14. K vjezdu motorových vozidel dojde v maximálním množství 4 kusů a výhradně v souvislosti s řešením projektu, tj. k instalaci odchyťového zařízení, jeho kontrole nebo k manipulaci s odchycenými jedinci. V maximální možné míře budou využívány zpevněné komunikace. Vozidla budou opatřena "povolením k vjezdu", která vydá Správa NP.

15. Každoročně bude vypracována a Správě NP odevzdána dílčí závěrečná zpráva, která bude obsahovat minimálně následující údaje: uvedení lokality reprodukčních nor (pokud budou nalezeny), umístění pastí, úspěšnost odchytů a výsledky projektu včetně mapových podkladů. Zpráva bude odevzdána nejpozději do 30.6. daného roku.

16. Na závěr celého projektu bude odevzdána celková závěrečná zpráva s uvedením souhrnných výsledků projektu včetně jeho zhodnocení.

17. Výjimka se povoluje pro území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce na dobu určitou, a to do 31.5.2020.

ODŮVODNĚNÍ

Správa NP jako orgán ochrany přírody dle ustanovení § 75 odst. 1 písmeno f) zákona a příslušná dle § 78 odst. 3 písm. h) zákona obdržela dne 7.3.2018 žádost žadatele o povolení výjimky ze zákazu uvedeného v § 50 odst. 2 zákona škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných druhů živočichů, konkrétně jedinců vlka obecného (*Canis lupus*) v území Národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce, a to konkrétně ho chytat, rušit, zraňovat a manipulovat s ním; dále ze zákazu § 16 odst. 2 písm. l) zákona, vjíždět a setrávat s motorovými vozidly mimo silnice, místní komunikace a místa vyhrazená orgánem ochrany přírody na území NPCŠ.

Po konzultaci s žadatelem Správa NP doplnila řízení o žádost o povolení výjimky a ze zákazu uvedeného v § 17 odst. 2 zákona, tj. v klidových územích národního parku pohybovat se mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody.

Správa NP doplnila řízení rovněž o žádost o povolení výjimky ze zákazu uvedeného v § 26 odst. 1 písm. c) zákona, tj. vjíždět a setrávat s motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody na území Chráněné krajinné oblasti Labské pískovce.

O povolení výše uvedených výjimek bylo zažádáno z důvodu spolupráce na projektu **Sasko-Českého programu Interreg, č. 100322836: Objektivní akceptace vlka v člověkem pozměněné přeshraniční krajině (OWAD)** jehož je Katedra ekologie Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze hlavním řešitelem.

Žádost byla zaevidována pod č.j. SNPCS 01414/2018. Dnem podání žádosti bylo zahájeno správní řízení podle § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, v platném znění (dále jen správní řád).

O zahájení řízení byl informován spolek Ústecké šrouby, z. s., ten se však do správního řízení nepřihlásil.

Dne 28.3.2018 zaslalo město Česká Kamenice Správě NP sdělení (došlo 29.3.2018, evidováno pod č.j. SNPCS 01907/2018), ve kterém k dané věci uvedlo, že Odbor správy majetku města (SMM) nemá možnost předložit věc k projednání a vydání stanoviska orgánu města ve stanoveném termínu a že z uvedeného důvodu se k věci nemůže vyjádřit. Ve sdělení bylo napsáno, že nejbližším termínem, kdy MÚ Česká Kamenice může věc projednat a vydat stanovisko účastníka řízení je 10.4.2018. MÚ Česká Kamenice, odbor SMM, proto v dopise požádal o stanovení náhradního termínu (podepsán [redacted] vedoucí odboru SMM).

Dne 11.4.2018 pověřený pracovník Správy NP [redacted] (zoolog Oddělení ochrany přírody) telefonicky hovořil s pracovnící MÚ Česká Kamenice [redacted]. V rámci telefonátu podrobně vysvětlil účel a smysl celého projektu a vzájemně byl dohodnut požadovaný

náhradní termín k vydání stanoviska účastníka řízení na 25.4.2018. Pracovnice MÚ sdělila, že předá nově získané informace vedoucímu odboru SMM s tím, že pokud budou tyto informace shledány za dostatečné, žádné stanovisko MÚ vydávat nebude. MÚ Česká Kamenice následně žádné stanovisko k dané věci nezaslal.

Ostatní účastníci řízení se ve lhůtě stanovené oznámením o zahájení správního řízení k chystané věci nevyjádřili.

Správa NPČŠ povolila dne 1.10.2018 (evidováno pod č.j. SNPCS 05859/2018, datum nabytí právní moci 19.10.2018) výjimku k odchytu vlka obecného.

Toto rozhodnutí Správy NPČŠ však bylo zrušeno rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 1.2.2019 (č.j. MZP/2019/540/105, sp. zn. ZN/MZP/2019/540/33) a to ve zkráceném přezkumném řízení a celá věc byla vrácena Správě NPČŠ k novému projednání. Správa NPČŠ vyzvala žadatele k doplnění a úpravě žádosti dne 28.2.2019 (evidováno pod č.j. SNPCS 01763/2019). Doplněná žádost obdržela Správa NPČŠ dne 11.3.2019. Doplnění žadatele obsahuje:

- a) specifikaci konkrétních zákazů, ze kterých je výjimka požadována
- b) specifikaci územního vymezení povolované činnosti
- c) odůvodnění stanovení maximálního počtu odchycených jedinců
- d) stanovení bližší časové specifikace pro celkový projekt a stanovení bližší časové specifikace pro vlastní odchyt jedinců.

Účastníci řízení byli o pokračování řízení a doplnění žádosti informováni oznámením o pokračování řízení ve věci udělení výjimky dopisem ze dne 14.3.2019 (evidováno pod č.j. SNPCS 01948/2019). Účastníci řízení nevznesli v průběhu pokračování řízení žádné připomínky.

O povolení výše uvedených výjimek bylo zažádáno z důvodu spolupráce na projektu Sasko-Českého programu Interreg, č. 100322836: Objektívni akceptace vlka v člověkem pozmeněné přeshraniční krajině (OWAD) jehož je Katedra ekologie Fakulty životního prostředí České zemědělské univerzity v Praze hlavním řešitelem. Součástí komplexně řešeného projektu je studium prostorových nároků vlků v člověkem pozmeněné krajině (nově se vracející vrcholný predátor ve značně modifikovaném ekologickém prostoru).

Katedra ekologie se dlouhodobě zabývá výzkumem velkých savců v České republice. Konkrétně odchytový tým má za sebou více než 14 let úspěšných odchytů (především bobrů ve střední Evropě), zároveň je součástí týmu také veterinární lékař. Schopnosti a materiálové vybavení tak umožňují provádět předpokládaný výzkum v uvedeném rozsahu na vysoce odborné a humánní úrovni. Pracoviště spolupracuje s předními evropskými odborníky, což zajišťuje aplikaci nejmodernějších a zároveň nejhumánnějších postupů v nakládání se zvláště chráněnými živočichy.

Spolupracujícím subjektem zmíněného projektu je též Lupus Institut (SRN, Sasko), který má dlouhodobé zkušenosti s odchycem vlků a aplikací telemetrických obojků. Realizace úkolu tak bude plně konzultována a dozorována i ve spolupráci s německým odborným pracovištěm.

Záměrem projektu je odchytit a opatřit telemetrickými obojky celkem 10 jedinců vlka obecného v celém projektovém území.

Podle § 56 odst. 2) písm. a) zákona *lze výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin povolit v zájmu ochrany volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin a ochrany přírodních stanovišť*; podle § 56 odst. 2) písm. d) zákona *lze výjimku ze základních ochranných podmínek zvláště chráněných druhů živočichů a rostlin povolit pro účely výzkumu a vzdělávání, opětovného osídlení určitého území populací druhu nebo opětovného vysazení v původním areálu druhu a chovu a pěstování nezbytných pro tyto účely, včetně umělého rozmnožování rostlin.*

U zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou předmětem ochrany podle práva Evropských společenství, lze výjimku podle věty první povolit jen tehdy, pokud je dán některý z

důvodů uvedených v odstavci 2, neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

Nejefektivnější možností jak v současnosti dané ekologické vztahy a vazby účinně a kvalitně studovat je využití moderní GPS telemetrie. Takto získané poznatky umožní významný krok v porozumění prostorových nároků velkých šelem ve střední Evropě, pomůže odhalit uspořádání jedinců v prostoru (formování a umístění smeček), rozkryje vzájemné kompetiční a konkurenční vztahy mezi jedinci v populaci a v neposlední řadě může významně přispět k poznání směrů šíření (disperze) jedinců.

V současnost době celý mezinárodní tým projektu OWAD považuje za jediný způsob odchyty použití nášlapných pastí (typ Belisle). V odchyty touto technikou je celý odchytyový tým zaškolen a má k dispozici potřebné vybavení, vč. dostatečného počtu nezávislých alarmů, které ihned vyšlou signál o zachyceném jedinci.

Nezávislým alarmem se rozumí speciální zařízení, které ihned vyšle zprávu o zachyceném jedinci na mobilní telefony pracovníků odchytyového týmu. Technicky je alarm umístěn přímo v odchytyové pasti, konkrétně v odchytyovém lanu. Pokud se jedinec vlka zachytí v této pasti, alarm zaznamená roztažnost pružného lana (na které navazuje ocelové) a ihned vyšle signál. Navíc bude každé místo, kde budou umístěny nášlapné pasti, monitorováno MMS fotopastí, tedy zařízením, které stejně jako alarm vyšle ihned MMS zprávu (fotografii) opět na mobilní telefony pracovníků odchytyového týmu. Jedná se tedy o zdvojený monitoring odchytyových míst a odchytyených jedinců.

Odchytyové pasti budou na dané lokalitě umístěny po dobu 7-10 dnů v závislosti na výsledku odchytyu.

V době umístění pastí bude celý odchytyový tým včetně veterinárního lékaře ubytován přímo v zájmovém území co nejbližší místu rozmístěných pastí. Konkrétní místa ubytování budou záležet na konkrétních místech umístění odchytyových nášlapných pastí. Tým garantuje okamžitý výjezd na základě alarmu či MMS zprávy z fotopasti, předpokládaná doba dosahu odchytyeného jedince odchytyovým týmem a veterinárním pracovníkem je 60 minut. Odchytyový tým bude mít po celou dobu zapnuté a zcela funkční mobilní telefony, tento servis bude zajištěn po celou dobu umístění pastí na dané lokalitě po dobu 24 hodin denně.

Správa NPČŠ dospěla k závěru, že zamýšlené údaje o prostorové disperzi jedinců vlka, zjištění jejich prostorových nároků v člověkem pozmeněné krajině, objasnění vzájemných kompetičních a konkurenčních vztahů mezi jedinci v dané populaci, determinaci disperze jedinců do dalších míst včetně poznání jejich migračních koridorů, případně i vytipování kritických míst střetů s dopravou, zástavbou, ale především se samotným člověkem a člověkem chovaných domácích zvířatech, nelze získat použitím jiných neinvazivních forem monitoringu, jako např. sběrem pobytových znaků v přírodě, neboť tyto metody poskytují pouze dílčí a neucelené informace o dané problematice a to i v případě, že je použita následná DNA analýza získaných vzorků, která, pokud by měla skutečně „nahradit“ moderní metodu telemetrie, byla by velmi pracná a neúměrně nákladná, a přesto by nemohla detailní sledování GPS obojky plnohodnotně nahradit. Správa NPČŠ se proto domnívá, že v uvedeném případě neexistuje jiné uspokojivé řešení, jak výše uvedené otázky objasnit bez použití moderní telemetrie.

K výše uvedenému Správa NPČŠ dodává, že všichni relevantní terénní pracovníci Správy NPČŠ (tedy především pracovníci Oddělení stráže přírody a vybraní pracovníci Oddělení ochrany přírody) disponují kompletními odběrovými sadami pro odběr vzorků na DNA analýzu, tudíž tato metoda je pracovníkům NPČŠ známa a pokud jsou v terénu objeveny pobytové znaky vlků, tak je i využívána. Tato metoda však získává pouze omezené informace; pomocí ní lze potvrdit přítomnost jedinců na daném konkrétním místě v daném čase, případně i jeho početnost, analýza trusu může poskytnout cenné informace o potravní preferenci jedinců. Neumožňuje však dlouhodobější kontinuální sledování jedinců v prostoru a čase, objasnění jejich prostorových nároků a disperzi jedinců či smeček.

Principiálně lze Bélisle past popsat jako zařízení umožňující aplikaci ocelového lanka (s ochranným silikonovým krytem) na dolní končetinu (nejde však o instalované oko, jehož užití odporuje zák. 449/2001 Sb. o myslivosti, v akt. znění). Kotvené lanko po odchyту umožňuje omezený avšak volný pohyb jedince v radiu 5 m. Jde o způsob odchyту, který neodporuje stanovisku EHSV EU (humánní standardy odchyту živočišných druhů). Navíc jde o zařízení explicitně uvedené v implementaci organizace AIHTS (dohoda EU, Kanady a USA na schvalování humánních způsobů odchyту živočichů). Certifikace použité pasti lze nalézt např. na: <http://www.naturalart.ca/voice/pdf/Certified%20Traps%20Jan%202021,%202013%20E.pdf> či na <https://fur.ca/wp-content/uploads/2015/10/Certified-Traps-List-FIC-March-1-2019-Eng.pdf>. Bude využit typ Bélisle Footsnare 8 uvedený v seznamu certifikovaných pastí (Certified Traps – AIHTS Implementation in Canada, updated March 1, 20198 v kategorii „Restraining traps“ (pastí zádržné).

Jak již bylo zmíněno výše, popsaná metoda vyžaduje permanentní dohled nad situací v místě odchyту. Ten bude zajištěn dvěma nezávislými způsoby pomocí fotopastí s MMS službou (GSM modul pro okamžité odesílání fotografií z místa) a zároveň napojení pastí na vzdálený alarm. Dvoufázové jištění pomůže okamžitě a alternativně registrovat aktivitu v místě odchyту a umožní odchytovému týmu mít permanentní přehled o místech odchyту.

Zároveň bude nutné dodržet vysokou selektivitu odchytových zařízení tak, aby nedocházelo k častým záchytům jiných druhů živočichů. Tento problém bude řešen aplikací vlčího trusu a moči v těsné blízkosti zařízení – jednak dojde k atrakci vlků (což zvýší efektivitu odchyту) a zároveň tato aplikace má šanci odradit většinu volně žijících savců v místě odchyту.

V okamžiku záchyту vlka bude permanentně k dispozici odchytový tým zahrnující specialisty na biologii vlka (vč. znalosti veterinárních aspektů). Po příjezdu týmu bude jedinec přiveden do celkové anestezie. Poté budou změřeny morfometrické a veterinární parametry a odebrány biologické vzorky (srst, krev). Aplikován bude RFID čip pro pozdější identifikaci. Jedná se o stejný typ čipu jako registrační čip pro psy a bude aplikován nehluboko pod kůži. Dospělým a odrostlým mladým jedincům bude připevněn GPS obojek pro dlouhodobé sledování prostorové aktivity. GPS obojek bude vybaven funkcí Drop-off, což znamená, že po skončení životnosti obojku/projektu bude vyslána SMS z příslušného mobilního telefonu a obojek se automaticky rozepne, spadne na zem a nezůstane tak připevněn na jedinci. Po bezpečné rekonvalescenci bude odchycený jedinec neprodleně vypuštěn zpět do volné přírody.

Odborné veterinární aspekty projektu a supervizi zbudou zajišťovat veterinární lékaři [redacted] (Zoo Praha), [redacted] (Zoo Ústí nad Labem), [redacted] (Zoo Dvůr Králové) (veterináři s mnohaletou veterinární praxí s divokými živočichy, pravidelné medicínské a anesteziologické zásahy na zvířatech, včetně chovaných vlků).

Veterinární manipulace je podrobněji popsána ve schváleném Projektu pokusů podle § 16a odst. 1 písm. h) zákona 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, v platném znění. Podle tohoto zákona žadatel disponuje osvědčením č. CZ/02398 a CZ/03092, která opravňují provádět uvedené pokusy a též souhlasným vyjádřením k žádosti o schválení projektu pokusů, které Správa NP vydala dne 26.3.2018 pod č.j. SNPCS 01831/2018. Projekt pokusu řeší způsoby manipulace a péči o odchytávané jedince v souladu s požadavky zákona č. 246/1992 Sb. Projekt pokusu byl schválen příslušným gešním orgánem MŽP dne 12.12.2018 pod č.j. MZP/2018/630/2582.

Důvodem pro povolení výjimky je tedy zájem ochrany přírody ve smyslu § 56 odst. 1 zákona a současně zájem ochrany vlka, jako volně žijícího živočicha, a účel výzkumu dle § 56 odst. 2 písm. a) a d) tohoto zákona. Z hlediska podmínky neexistence jiného uspokojivého řešení, je možné uvést, že vzhledem k cílům výzkumu tedy nelze dosáhnout výsledků jiným způsobem než odchytem a osazením

telemetrických sledovacích zařízení, použity budou aktuálně nejšetrnější metody odchytu a manipulace prostřednictvím odborně způsobilých a zkušených osob.

V neposlední řadě je nutné vyhodnotit tzv. riziko vyšší moci, tedy situaci, kdy okolnosti nedovolí dodržet dojezdový čas 60 minut. Dle sdělení žadatele je past konstruována tak, že je možné v ní držet zachyceného jedince po celou noc, což se také v zahraničí v některých případech využívá (tedy nášlapná past se aktivuje večer před setměním a kontroluje za rozbřesku, tedy až po ca 8 hodinách). I v těchto případech bylo zaznamenáno, že zvíře neutrpělo žádnou znatelnou újmu. Je to především díky faktu, že vlastní lano nášlapné pasti je pružné, není tedy pevné a při rozběhu zvířete nezpůsobí nebezpečné „trhnutí“ končetiny, přičemž právě samotné „trhnutí“ by mohlo způsobit poranění končetiny především v kombinaci s hmotností a rychlostí pohybujícího se živočicha. Tato úvaha o čase je však v tomto případě bezpředmětná neboť veškeré mechanismy organizace projektu jsou nastaveny tak, aby dojezdový čas činil zmíněných 60 minut.

Místa zamýšlené instalace odchytových zařízení budou předem konzultována a odsouhlasena Správou NP, Oddělením ochrany přírody. I tato skutečnost pomůže s organizací projektu a vlastní činností v případě odchycení jedinců, neboť Správa NP zná místní podmínky (např. stav lesních cest, stav lesních porostů apod.) a veškeré tyto informace budou využity v rámci uvedeného projektu. Pasti nesmí být instalovány ve vzdálenosti do 500 m od zjištěné reprodukční nory.

Území NP ČŠ a CHKO LP v současnosti (zima 2018/2019) obývá několik prokazatelně vzrostlých jedinců vlka, kteří zejména východní část území (v NP od České silnice na východ) považují za své teritorium. Ovšem toto teritorium velmi pravděpodobně zahrnuje i přilehlé CHKO Lužické hory (západní část mezi Studencem a Jedlovou). V celé oblasti projektového území projektu OWAD se v sezóně 2017/2018 nacházelo 5 ustanovených teritorií což představovalo minimálně 17 identifikovaných jedinců. Dále v oblasti Ralska je další blízké teritorium tvořené reprodukcí smečkou, zde bylo v zimě 2017/2018 evidováno 7 jedinců. Z těchto v součtu 6 teritorií tři převažující vahou zasahovala na území ČR, tři zbývající spadají z větší části do sousedního Saska.

Intenzivnější osídlení je na Děčínsku zejména v oblasti Šluknovského výběžku, konkrétně v NPČŠ, v CHKO Labské pískovce, v CHKO Lužické hory a okolí Ralska. Ovšem tyto uvedené výskyty jsou součástí početné tzv. středoevropské nížinné populace, která v Sasku zahrnuje 22 teritorií a v celém Německu cca 100 teritorií. Správa NPČŠ se tak domnívá, že odchyt 10 jedinců na celém projektovém území nemůže ohrozit životaschopnost celé této populace, jelikož z 22 teritorií Saských a tři severočeských (tři společná česko-saská teritoria jsou zahrnuta do saských) se z těchto prokazatelně 18 teritorií rozmnožovalo v Sasku a 2 v severních Čechách.

Aktuálně jsou na území NPČŠ a CHKO Labské pískovce zaznamenány 4 vlčí smečky: a) v okolí Severáku, b) v území Vysokého Sněžníku, c) v okolí Tanečnice a d) v okolí Růžovského vrchu, přičemž v rámci žádné smečky nebude nasazeno více jak 2 obojky.

Sledován tedy bude omezený počet jedinců (v součtu do 10 exemplářů po celou dobu projektu) v celém projektovém území, tedy v příhraničním území ČR a Saska, přičemž zásah do jejich přirozeného vývoje bude s ohledem na použité metody i vysokou adaptabilitu vlků velmi omezený - s ohledem na současnou velikost a dynamiku společné populace vlků na území ČR, Saska a Polska (tzv. středoevropská nížinná populace) tedy takový odchyt a sledování žádným způsobem neohrozí udržení či dosahování příznivého stavu druhu z hlediska ochrany.

V rámci projektu OWAD je cílem odchyt nejvýše 10 jedinců v celém projektovém území (souhrnně ve správních územích Správy NP České Švýcarsko (NPČŠ a CHKO Labské pískovce), AOPK – Správy CHKO Lužické hory a Krajského úřadu Ústeckého kraje). Nelze však s určitostí říci, v které části se podaří odchyt daného množství jedinců realizovat. Proto žadatel požádal o stejný počet odchycených jedinců v každém správním území, kam žádost o výjimku zaslal. Úmyslem žadatele je, že pokud bude daný počet odchycených jedinců naplněn v jakémkoliv z uvedených správních území,

pak ve zbývajících bude odchyt zastaven, aby nepřesáhl rámec 10 jedinců v celém projektovém území OWAD.

Z výše uvedeného vyplývá, že povolovaná činnost ovlivní populaci vlka jen minimálně, krátkodobě, a to šetrnou formou odchytu max. 10 jedinců vlka v celém zájmovém území s následným vypuštěním zpět do volné přírody a to na samotném místě odchytu. Vzhledem k výše popsané velikosti zájmové populace vlka tak, v případě odchycení plného plánovaného počtu jedinců, dojde k ovlivnění maximálně 1-5% jedinců. Za základ k této úvaze byla samozřejmě brána celá tzv. saská subpopulace. Na základě dosavadních zkušeností s odchycem vlka pro telemetrické účely v sousedním Německu nejsou odchycení a obojkem osazení jedinci nikterak hendikepováni. V Německu bylo navíc zdokumentováno, že samice s telemetrickým obojkem bez problémů porodila a odchovala svá mláďata (viz Reinhardt I. & Kluth G. 2016: Abwanderungs- und Raumnutzungsverhalten von Wölfen (*Canis lupus*) in Deutschland. Ergebnisse einer ersten Telemetriestudie. Territorial and dispersal behavior of wolves (*Canis lupus*) in Germany. Natur und Landschaft 91 Jahrgang (2016), Heft 6: 262-271. Záměr navíc nepředstavuje žádný přímý zásah do biotopů.

Předpokládané území pro působnost výjimky je navrženo v maximální variantě jednak proto, že nelze s úspěchem predikovat, kde v nadcházejících dvou letech běhu projektu budou vlci recentně aktivovat a zároveň proto, že prostorové nároky vlka jsou rozsáhlé – odhad průměrné velikosti vličního okrsku (HomeRange) se pohybuje mezi 100-300 km².

Zamýšlený počet odchycených jedinců byl stanoven na 10 ks za celou dobu projektu. Značná personalita (individuální behaviorální plasticita) vlků vyžaduje sledování více jedinců. Počty zamýšlených odchyťů by měly být v řádu jednotek - zcela postačující vzorek pro reprezentativní výsledky a možnost generalizace behaviorálních vzorců odpovídá 10 jedincům po celou dobu projektu (část stávajících výskytů se nachází právě v působnosti NP České Švýcarsko).

Správa NPČŠ na základě uvedeného došla k závěru, že odchyt a následné zpětné vypuštění 10 kusů jedinců vlka ve stejném místě odchytu není z hlediska počtu neadekvátně vysoký a že by mohl znamenat odchyt všech vlků v oblasti žijící. Navíc odchyt 10 vlků v jedné oblasti je prakticky téměř nemožný a vysoce nepravděpodobný, vzhledem k použité metodě, která předpokládá, že vlk šlápnou končetinou do přesně vymezeného prostoru o velikosti přibližně 20x20 cm a že zároveň dojde k exaktnímu stažení smyčky tak, aby vlk byl bezpečně lapen. Mnohem více pravděpodobnější je situace, kdy vlk se bude hojně pohybovat kolem nastražených pastí, případně se smyčka nesevě natolik, aby zabránila vlkovi v útěku. Zahraniční zkušenosti vypovídají o skutečnosti, že odchyt vlka touto metodou je velmi náročný a podaří se takto odchytit pouze zlomek na lokalitě žijící populace.

Plánované období výzkumu bylo stanoveno do konce roku 2020 (doba realizace projektu). S ohledem na sezónní změny v biologii druhu a na zkušenosti německých partnerů je vhodné provádět odchyty v každém roce v termínu od 1. 1. do 31. 5. V době do poloviny června nehrozí záchyt čerstvě narozených (tohoročních) mláďat. Pravidelná doba vrhu je každoročně od konce dubna do počátku června. Dle zdroje LUPUS porod potomků vlka ve střední Evropě spadá na přelom dubna a května (Lupus, 2019, viz též www.dbb-wolf.de), kdy mláďata jsou přivedena do nory. Poté jsou slepá a neosrstěná mláďata ještě 20-30 dní v noře s matkou, teprve počátkem června se potomci dostávají poprvé z nory a pohybují se výhradně v její blízkosti. Tohoroční mláďata se samostatně začínají pohybovat nejdříve v první polovině června. Termín, na který je o výjimku žádáno, se tak vyhýbá možnosti záchytu tohoročních mláďat a naopak lze s vysokou mírou zachytit loňská již vyvinutá odrostlá mláďata. Zároveň nelze předpokládat riziko negativního vlivu na gravidní samice, jelikož ty se ve vysokém stupni gravidity již nepohybují jinde než v bezprostřední blízkosti předpokládaného mateřského doupěte.

Výjimka pro odchyt se povoluje, na základě výše uvedeného, vždy od 1.1. do 31.5. daného roku.

Žadatel na základě své odborné erudice zaručuje, že díky důkladnému obeznámení se s terénem bude lokalizace reprodukčních nor známa, odchyt tak nikdy nebude prováděn v jejich blízkosti, tzn. ve vzdálenosti do 500 m – riziko zachytu gravidní samice či čerstvě rozených mláďat tak bude možno vyloučit. Naopak díky značné mobilitě ostatních členů smečky (dospělí jedinci a starší subadultní členové smečky) bude možné očekávat zejména jejich záchyt.

Plánovaná místa odchytů budou odpovídat aktuální pohybové aktivitě vlků v každém známém centru výskytu. V době podání žádosti nebylo možné zcela jasně specifikovat, kde bude realizace odchytů přesně probíhat, jelikož je nutno reagovat na aktuální aktivitu vlků – ta je jednak poplatná meziročním změnám v šířící se populaci a dále je sezónně proměnlivá. Lze tak uvést pouze to, že předpokládaným územím odchytu bude celé území Národního parku České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce.

Výjimka byla udělena pro zasahování do přirozeného vývoje tohoto zvláště chráněného živočicha, a to konkrétně ho chytat, rušit a zraňovat. Výjimka však pokrývá pouze následující uvedené činnosti:

1. vlastní odchyt jedinců pomocí výše popsaných náslapných pastí
2. celkovou anestezii jedince veterinárním pracovníkem
3. měření a vážení jedince
4. odběr krve
5. aplikace čipu
6. zavěšení telemetrického obojku.

Žádné další invazivní zásahy není dovoleno provádět. Za zraňování, které bude provedeno pouze ve velmi mírném rozsahu, se považuje pouze odběr vzorku periferní krve z končetiny a aplikace podkožního RFID čipu. Rovněž jedincům nebudou nasazovány žádné ušní známky. Jedinci budou po probuzení po uplynutí bezpečné doby po anestezii vypuštěni zpět do přírody v místě odchytu.

Správa NPČŠ dospěla k závěru, že povolovaná činnost nikterak neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany. Dle § 3 odst. 1 písm. t) zákona je *stav druhu z hlediska ochrany považován za "příznivý", jestliže údaje o populační dynamice příslušného druhu naznačují, že se dlouhodobě udržuje jako životaschopný prvek svého přírodního stanoviště, a přirozený areál rozšíření druhu není a pravděpodobně nebude v dohledné budoucnosti omezen, a existují a pravděpodobně budou v dohledné době i nadále existovat dostatečně velká stanoviště k dlouhodobému zachování jeho populací.* Ačkoliv se populace vlka vyskytuje v území severních Čech teprve v posledních letech (cca 5-6 let, první záznam vlka na území NPČŠ zachycený fotopastí pochází z roku 2017), ze současných poznatků v rámci Evropy lze s jistotou předpokládat, že se populace vlka bude do území České republiky nadále šířit. Lze tak usuzovat především na základě poznatků o populační dynamice a disperzi v sousedních regionech střední Evropy, a to nejen v sousedním Sasku. Mapu rozšíření vlků v České republice lze nalézt např. na: <https://owad.fzp.czu.cz/cs/r-13255-aktuality/nova-mapa-rozsireni-vlku-v-cr-za-obdobi-2017-2018.html>. Šíření vlků v Německu lze nalézt v přehledné animaci za roky 2001-2019 na: <https://dbb-wolf.de/Wolfsvorkommen/territorien/karte-der-territorien>, což poukazuje na velmi dobrý stav populace.

Správa NPČŠ konstatuje, že v podmínkách střední Evropy dochází k výraznému zvyšování počtu vlčích smeček, celkovému nárůstu početnosti a především šíření do nových oblastí. V současné době se počet vlků v zájmové oblasti (tedy v NPČŠ a CHKO Labské pískovce) a jeho nejbližším okolí pohybuje v jednotkách či nižších desítkách jedinců. Na základě vlastních zkušeností Správy NPČŠ a vzhledem ke stále přibývajícím hlášením o vzniklých škodách na hospodářských zvířatech a na

základě zkušeností z celé Evropy lze s jistotou předjímat, že vlk bude v zájmovém území čím dál více početnější. Samozřejmě je nutné vzít v úvahu i zásadní skutečnost, že odchycení vlci nebudou z populace nikterak odebírání a že po provedení nezbytných úkonů (podmínky rozhodnutí viz výše), budou všichni jedinci neprodleně navraceni zpět do přírody v místě jejich odchytu. Správa NPČŠ se domnívá, že pokud bude tímto šetrným způsobem ovlivněno maximálně 1-5% celkové populace (míněna minimálně celá saská, resp. česko-saská subpopulace), nemůže dojít k nesplnění požadavku dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska jeho ochrany.

Žadatel v doplnění žádosti uvedl, že žádá o udělení výjimky pro celé území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce. Žadateli bylo vzhledem k podstatě projektu v tomto bodě vyhověno.

Odchyt vlků nebude prováděn na území maloplošně zvláště chráněných území. Sám žadatel ve svém doplnění žádosti uvedl, že nežádá o povolení odchytu na území maloplošně zvláště chráněných území, proto není tento bod podrobněji odůvodňován.

O odchycích bude vedena každoroční podrobná evidence, která bude následně k dispozici. Osobou odpovědnou za celý projekt (vedoucí pokusů dle zákona 246/1992 Sb.) je [REDAKCE]. Další osobou disponující oprávněním provádět pokusy je [REDAKCE]. Dalšími osobami, které budou asistovat při odchycích je [REDAKCE].

Byla udělena výjimka ze zákazu vjíždět a setrávat s motorovými vozidly mimo silnice a místní komunikace a místa vyhrazená se souhlasem orgánu ochrany přírody na celém území NP České Švýcarsko a CHKO Labské pískovce. Výjimku ze zákazů ve zvláště chráněných územích může orgán ochrany přírody povolit v případě, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody anebo tehdy, pokud povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. V tomto případě je důvodem rychlá a efektivní manipulace s odchycenými jedinci (instalace pastí, příjezd odchytového týmu, příjezd veterináře, apod.), povolovaná činnost je tedy v zájmu ochrany přírody, zároveň povolovaná činnost významně neovlivní zachování stavu předmětu ochrany zvláště chráněného území. Počet 4 ks motorových vozidel se jeví jako dostatečný pro všechny potřebné úkony a byl konzultován s žadatelem.

Dále byla udělena výjimka ze zákazu pohybovat se mimo cesty nebo trasy vyhrazené orgánem ochrany přírody v klidových územích národního parku. Výjimka tak pokrývá celé území NP neboť v předstihu nelze říci, kde se vlci v době realizace projektu budou pohybovat.

Správa NP jako příslušný orgán ochrany přírody danou věc posoudil a rozhodl žadateli v jeho žádosti vyhovět. Při svém rozhodování Správa NP vycházela z dostatečné znalosti dotčeného území. Správa NP stanovila podmínky, za kterých je výjimka povolena. Dodržení těchto podmínek zajistí stav, kdy nedojde k změnám dochovaného stavu přírodního prostředí. Rovněž termín a umístění akce nekoliduje s žádnými zájmy ochrany přírody.

Správa NP prověřila vliv záměru na Evropsky významnou lokalitu České Švýcarsko (s předměty ochrany: vydra říční, losos obecný, mihule potoční a vláskatec tajemný a 10 typů přírodních stanovišť) a Ptáčí oblast Labské pískovce (vyhlášena pro ochranu prioritních druhů: sokol stěhovavý, výr velký, datel černý a chrástal polní) ve smyslu § 45g zákona. Zjistila, že vzhledem k charakteru záměru lze - při dodržení stanovených podmínek - vyloučit závažné nebo nevratné poškození přírodních stanovišť a

